

EDISON,
Thomas Alva

PICASSO,
Pablo

FRANK,
Anne

LENNON,
John

GANDHI,
Mohandas

També van ser joves

Jordi Sierra i Fabra

Editorial Bambú és un segell
d'Editorial Casals, SA

© 2013, Jordi Sierra i Fabra
© 2013, de les il·lustracions, Fernando Vicente
© 2013, d'aquesta edició, Editorial Casals, SA
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
www.editorialbambu.com
www.bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Estudi Miquel Puig

Primera edició: setembre de 2013
ISBN: 978-84-8343-268-6
Dipòsit legal: B-16222-2013
Printed in Spain
Imprès a Índice, SL
Fluvià, 81-87. 08019 Barcelona

Qualsevol forma de reproducció, distribució,
comunicació pública o transformació d'aquesta
obra només pot ser realitzada amb l'autorització
dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per
la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Espa-
ñol de Derechos Reprográficos, www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar frag-
ments d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 45).

També van ser joves

Jordi Sierra i Fabra

Il·lustracions de Fernando Vicente

**bam
bú**
EDITORIAL

Pròleg

Un dia llunyà, molt llunyà per a totes elles, aquestes persones grans i importants que veiem a les fotos de les enciclopèdies o a Internet, vives o ja mortes, van ser joves. Encara més, van ser nens.

Nens com qualsevol altre.

I també nens diferents.

Com qualsevol altre perquè als vuit, deu, dotze o quinze anys ningú no deixa d'actuar com ho fem tots en aquestes edats. Diferents perquè en la ment i en l'ànima ja tenien una llavor, un somni, un anhel pel qual van estar disposats a donar-ho tot.

Fins i tot la pròpia vida.

Aquesta és la força de la seva grandesa.

La força de les grans vocacions artístiques, científiques...

És curiós que molts artistes i científics extraordinaris tinguessin problemes durant la seva infància. Trastorns, bipolaritats, esquizofrènies, retard en els estudis i males notes, dislèxies, fins i tot formes d'autisme, que van fer que mestres i pares tinguessin molt poques esperances respecte al seu futur. Però d'aquestes peculiaritats va sorgir el seu geni, cosa que va donar peu al que per a molts ha estat sempre una certesa: que la distància entre genialitat i bogeria és molt petita.

Una altra curiosa semblança és que, a no pocs homes i dones que un dia van aconseguir els seus somnis, els seus mestres a l'escola els van dir que no arribarien mai enlloc, incapaços de veure el seu talent.

Hi ha centenars de pioners, avançats al seu temps, trencadors, visionaris, i milers d'històries que parlen de superació i entrega apassionada a l'encalç d'aquests somnis. Aquí he intentat reflectir tan sols algunes d'aquestes històries, entre les quals... la meua, sense que per això pretengui comparar-me a grans personatges com Edison, Einstein o Picasso.

En aquest recull de relats del passat, hi ha narracions sorprenents (Mozart), dramàtiques (Anne Frank), curioses (Edison, Jules Verne), singulars (Gandhi), de superació (Jane Austen, Einstein), però

en totes (menys en el cas d'Anne Frank, que va morir molt jove) hi veiem l'embrió de l'adult que anys després aportaria el seu gra de sorra a la història de la humanitat.

Aquests textos són adaptacions lliures de la realitat, petits fragments biogràfics novel·lats, i de cap manera pretenen ser el fidel testimoni, paraula per paraula i detall per detall, del que els va passar als protagonistes al seu dia.

Benvinguts al viatge.

Jordi Sierra i Fabra

VERNE,
Jules

p. 13

EDISON,
Thomas Alva

p. 29

AUSTEN,
Jane

p. 53

PICASSO,
Pablo Ruiz

p. 67

LENNON,
John

p. 83

EINSTEIN,
Albert

p. 109

GANDHI,
Mohandas

p. 129

MOZART,
Wolfgang A.

p. 145

FRANK,
Anne

p. 163

**SIERRA
i FABRA,**
Jordi

p. 179

VERNE, **Jules**

El principal creador de novel·les d'aventures i el més insòlit visionari del futur a través dels seus llibres va néixer a Nantes, França, el 8 de febrer de 1828 i va morir el 24 de març de 1905 a Amiens. Als vuit anys, la vídua d'un mariner que regentava l'escola on estudiava, la senyora Sambain, li va explicar anècdotes dels viatges del seu marit. Fascinat per les històries i amb la imaginació desbordada, va néixer el seu interès per l'aventura i la seva passió per l'escriptura. Malgrat l'èxit ja en vida de les seves novel·les, com ara *Viatge al centre de la Terra*, *Vint mil llegües de viatge submarí*, *De la Terra a la Lluna*, *Cinc setmanes amb globus*, *L'illa misteriosa*, *La volta al món en vuitanta dies* o *Miquel Strogoff*, els seus coetanis no el van valorar mai i no va ser admès als

cercles literaris o intel·lectuals francesos. La majoria de les seves obres han estat portades al cinema i, per si no fos prou, amb nombroses versions.

Jules Verne va avançar en les seves novel·les invents tan decisius en la història del segle XX com els avions, els helicòpters, la televisió, les naus espacials o els submarins. Després d'Agatha Christie, és l'autor més traduït del món.

Dos fets curiosos van marcar la seva infantesa, juntament amb aquells relats narrats per la senyora Sambain. Quan el seu pare el va internar en un col·legi, va intentar fugir-ne per la finestra trenant uns llençols pels quals es va despenjar. Van enxampar-lo. Amb onze anys, però, va protagonitzar la seva experiència més insòlita: es va escapar de casa per embarcar-se en un navili que anava a les Antilles. Volia viatjar i aconseguir un collaret de perles per al seu amor, la seva cosina Caroline.

Nantes, França, 1839

Els vaixells s'alineaven al port fluvial, tot formant una filera tocant al moll. Els alts pals, les veles arriades, la solidesa robusta de les amures, els cabrestants o les gàbies, les poderoses quilles disposades a esquinçar les aigües dels set mars, les cofes des de les quals s'albirava el llunyà horitzó. Coneixia totes les parts d'un vaixell. Sabia de memòria els seus components. Tants i tants noms plens de poesia i encant, força i vida: obencs, botalons, senons de popa, burdes, el timó...

En Jules va mirar cap enrere.

Disposava d'unes hores abans que comencessin a buscar-lo.

Unes hores.

Suficients?

Va sortir a la llum i va passejar entre els homes que carregaven o descarregaven els vaixells. Uns se n'anirien així que les seves bodegues fossin plenes, d'altres acabaven d'arribar i les buidaven. Ningú no es va fixar en ell. El moll era un formiguer, com sempre.

Però aquesta vegada el veia amb uns altres ulls.

Ja no seria un espectador, seria un protagonista.

Quan va arribar a l'extrem del moll i va haver examinat l'últim vaixell, va fer mitja volta i va desfer el camí. Ja en tenia tres de seleccionats: *Valiant*, *La Coraline* i *La Damme*. El primer semblava el més gran, el tercer el més ràpid, però *La Coraline*...

El nom era gairebé igual que el de la Caroline.

En pensar en ella, va sospirar.

El pitjor de tot allò era que no la veuria durant molt temps, fins que tornés. La part bona era que també ho feia per ella. Els seus somnis i ella.

Ho entendria.

I l'esperaria.

Va contemplar *La Coraline* amb el cor bategant-li al pit.

En acabat es va acostar a la passarel·la.

No va arribar a posar-hi els peus, perquè l'home que la custodiava des de dalt el va aturar en sec.

–Eh, tu, galifardeu! Què mires?

–Quan salparà aquest vaixell?

–Demà a trenc d'alba, per què?

–Està completa la tripulació?

El mariner va encreuar els braços.

–Ara mateix el capità és a la companyia consignatària, per què? Vols enrolar-te, puça menuda?

–Quina companyia és?

L'home va assenyalar un lloc a la seva esquena, un edifici de fustes velles d'un gastat color caoba, de dos pisos i amb el nom de Compagnie des Amériques.

–Gràcies!

–Valdrà més que no t'acceptin, perquè si vénis aquí et faré fregar la coberta de proa a popa! –va riure el mariner.

En Jules va arrencar a córrer. Va esquivar un parell d'estibadors vinclats pel pes dels embalums que transportaven i va arribar a la porta de la seva destinació. Part de l'èxit de la seva empresa consistia a poder salpar al més aviat possible, sense demora, o seria massa tard. Un cop travessat aquell llindar, es va trobar en una oficina amb un llarg taulell. Hi havia una fila d'homes carregats amb farcells, paquets lligats amb cordes i mocadors amb les puntes nuades. La persona que els atenia prenia nota dels seus noms i les seves dades.

–Jean-Luc Forestier, mariner...

L'home del taulell ho apuntava amb cura en una llibreta, de manera pausada. De tant en tant sucava la ploma i tot seguit reprenia la seva escriptura pacient.

–Et vols afanyar? A aquest pas, el vaixell se n'anirà sense nosaltres! –va protestar l'últim de la fila.

–Cap vaixell se'n va sense tripulació! –va remugar l'escrivà.

Es van sentir algunes rialles.

En Jules no sabia què fer.

Si feia cua, probablement es burlarien d'ell, com acabava de fer el de la passarel·la.

Els grumets eren els més indefensos.

Es va acostar al taulell i va mirar per damunt de la fusta, tot repenjanthi la barbata.

–Déu meu, vist des d'aquí semblés un decapitat –va sentir una veu.

L'home, amb uniforme de capità, va aparèixer a la seva esquerra.

El noi va alçar el cap i es va apartar del taulell.

–Què vols? –L'oficial va arrufar el nas en veure que no se n'anava.

–Enrolar-me, senyor.

–On?

–A *La Coraline*.

–És el meu vaixell –va dir amb una veu greu.

–Llavors seré el seu grumet, capità.

Es miraven als ulls, l'un a l'altre, amb determinació el nen, amb autoritat l'home.

–I si ja en tinc un?

–Llavors li diria que val més tenir dos grumets que un, i que jo sóc millor que qualsevol altre.

Va aconseguir fer-lo somriure.

–Anem a les Antilles i serem fora molts mesos.

–Ja ho sé.

–Quants anys tens?

–Dotze –va mentir–. En faré tretze d'aquí a pocs dies.

–Sembles més petit.

–De mida potser sí, però li asseguro que...

–Com et dius? –el va interrompre el mariner.

–Jules Verne.

–I per què vols ser grumet, Jules Verne?

–Perquè estimo el mar, perquè és la meua vida, i perquè no tinc altre camí que treballar o morir aquí de gana –va dir amb aplom.

–No tens família?

Va tenir por de posar-se una mica vermell, però així i tot va continuar mentint ple d'autodomini.

–No, senyor.

–Ningú?

–La meua mare va morir fa uns dies. El meu pare era mariner, però no el vaig arribar a conèixer. –Va

agafar aire i va afegir:– Li asseguro que no se’n pene-
dirà pas, capità. Si se’n penedeix, em pot llançar al mar.

–Pots estar segur que ho faré. –Va alçar una ce-
lla i el somriure li va desaparèixer del rostre.– Vine.

Va seguir-lo fins a l’altra banda del taulell. En Jean-
Luc Forestier estampava la seva signatura al document
que l’escrivà acabava de posar-li al davant. Una signa-
tura que consistia en una simple creu. Les condicions
de la feina i el salari no importaven. Totes les compa-
nyies i tots els vaixells eren iguals. L’important era no
quedar-se gaire temps a terra. En veure l’home que diri-
giria les seves vides a alta mar, els mariners van callar.

–Senyor Servion...

–Sí, capità? –Va desar el paper amb la signatura
del mariner.

–Aquest és en Jules –li va presentar–. En Jules
Verne. Prengui-li la filiació i envii-me’l immediata-
ment al vaixell, d’acord?

El senyor Servion va mirar el noi.

–En qualitat de què? –va preguntar absoluta-
ment seriós.

–De primer oficial, per descomptat –va dir el ca-
pità amb un vigorós to de veu.

Els homes, tots, incloent-hi en Servion i ell, van
trigar una mica a reaccionar.

Una mica a posar-se riure.

Malgrat les riallades, en Jules es va mantenir ferm.
El cor accelerat.

Acabava d’aconseguir-ho.

A trenc d’alba se n’aniria amb *La Coraline*, rumb
a la seva destinació.

Assegut a l’extrem del petit dic obert sobre el riu, es
va sentir ridícul i furiós.

Encara li feia mal el cos, de manera que es va po-
sar la mà a l’esquena, allà on la vara del seu pare ha-
via deixat, marca rere marca, el reflex del seu gran
disgust. Encara més que el fet d’haver estat fuetejat,
el que l’exasperava era el final de la seva escapada,
la ingenuïtat dels esdeveniments en si mateixos, la
manera absurda d’haver hagut de tornar a Nantes.

Ara, difícilment podria repetir-ho.

Va llançar una mirada carregada de nostàlgia al
riu, que es perdia cabalós en direcció al mar. El Loira
era navegable i Nantes disposava de port. El mateix
poble del qual ell havia fugit uns dies abans.

Tot semblava ja molt llunyà.

El pitjor era que li diguessin «nen».

Tenia onze anys!

–I som al 1839 –es va dir en veu baixa, a tall de pro-
testa–. Mig món està viatjant i descobrint l’altre mig.